

Αθήνα, 5 Αυγούστου 2024

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων

Θέμα: «Καταρρέει η Τράπεζα Γενετικού Υλικού, η πολύτιμη κιβωτός των σπόρων της Ελληνικής γεωργίας»

Με το άρθρο 21 του ν. 1564/1985 προβλεπόταν η σύσταση του Εθνικού Οργανισμού Πολλαπλασιαστικού Υλικού (Ε.Ο.Π.Υ.) με τις κάτωθι αρμοδιότητες που είχαν και αναπτυξιακό χαρακτήρα

- Χρηματοδότηση ερευνητικών Ιν/των για τη δημιουργία νέων Ελληνικών ποικιλιών.
- Διατήρηση υπό τους όρους και προϋποθέσεις του νόμου αυτού των ποικιλιών, καθώς και η παραγωγή και εμπορία πολλαπλασιαστικού υλικού των κατηγοριών α, β και γ της παρ. 2 του άρθρ. 3. (δηλαδή παραγωγή μέχρι βασικού υλικού σπόρων ή αγενούς πολ/κού υλικού)
- Υποβοήθηση των αγροτικών συνεταιριστικών οργανώσεων, οι οποίες ασχολούνται με το πολλαπλασιαστικό υλικό.
- Συμμετοχή και παροχή τεχνογνωσίας σε εταιρείες, οι οποίες ασχολούνται με την παραγωγή, επεξεργασία και εμπορία του πολλαπλασιαστικού υλικού.

Το 1989 οι αρμοδιότητες του παραπάνω Εθνικού Οργανισμού Πολλαπλασιαστικού υλικού μεταφέρονται στο ΕΘΙΑΓΕ με την παρ.2 του άρθρου 4 του νόμου 1845/89 «Το αντικείμενο δραστηριότητας του Εθνικού Οργανισμού Πολλαπλασιαστικού Υλικού (Ε.Ο.Π.Υ.), τα μέσα για την επίτευξη των σκοπών του και οι πόροι του, όπως ορίζονται στις παρ. 3,4 και 5 του άρθρου 21 του ν. 1564/1985 (ΦΕΚ 164), περιέρχονται στο ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε.

Αναγνωρίζοντας τον ύψιστο ρόλο λειτουργίας της Τράπεζας Διατήρησης Γενετικού Υλικού, η Κυβέρνηση ΣΥ.ΡΙ.Ζ.Α., τον Φεβρουάριο του 2018 ολοκλήρωσε τη λειτουργία της Τράπεζας Διατήρησης Γενετικού Υλικού στο Ινστιτούτο Γενετικής Βελτίωσης και Φυτογενετικών Πόρων του ΕΛΓΟ – Δήμητρα. Με τη χρηματοδότηση του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης έγινε η ανέγερση ενός νέου κτιρίου για την εγκατάσταση της ΤΓΥ και συλλέχθηκαν πάνω από 7000 δείγματα τοπικών παραδοσιακών ποικιλιών και 4500 δείγματα άγριων συγγενών των καλλιεργούμενων ειδών με προοπτική να χρησιμοποιηθούν για τη βελτίωση των Ελληνικών ποικιλιών. Επιπλέον, τον Μάρτιο του 2019 ((ΦΕΚ 950/Β'/20.03.2019), για πρώτη

φορά στην Ελλάδα, εγκρίθηκε από το ΥΠΑΑΤ το Ειδικό Πρόγραμμα Δημιουργίας Νέων Ποικιλιών Φυτικών Ειδών, το οποίο και υλοποιείται από τα Ινστιτούτα Αγροτικής Έρευνας του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ.

Σήμερα, όμως, σαν κεραυνός εν αιθρία έρχεται ο νόμος 5035/2023 «Ενιαίο ρυθμιστικό πλαίσιο για την οργάνωση και λειτουργία του Ελληνικού Γεωργικού Οργανισμού ΕΛΓΟ– ΔΗΜΗΤΡΑ» και βάζει οριστική ταφόπλακα στο όραμα της δεκαετίας του 1980 για έναν δυναμικό Τομέα Ελληνικού Φυτικού Πολλαπλασιαστικού Υλικού.

Στον παραπάνω νόμο, στις αρμοδιότητες του ΕΛΓΟ-Δήμητρα, δεν συμπεριλαμβάνονται πλέον οι αρμοδιότητες του Εθνικού Οργανισμού Πολλαπλασιαστικού Υλικού. Εκείνο που αναφέρεται και αφορά το Φ.Π.Υ. είναι το εδάφιο στ' του άρθρου 4 για τους σκοπούς του ΕΛΓΟ: «η καταγραφή, διατήρηση και αξιοποίηση των εθνικών φυτικών, ζωικών και μικροβιακών γενετικών πόρων, που σχετίζονται με τη γεωργία, τα τρόφιμα και το περιβάλλον, μέσω, ιδίως, της τήρησης Εθνικών Συλλογών και Τράπεζας Γενετικού Υλικού»,

Επειδή οι γενετικοί πόροι της χώρας μας είναι αυξημένοι και κατατάσσουν την Ελληνική βιοποικιλότητα σε εξαιρετικά υψηλό επίπεδο.

Επειδή η ανάδειξη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των Ελληνικών ποικιλιών συμβάλλει όχι μόνο στην κάλυψη των εγχώριων αναγκών σε πολλαπλασιαστικό υλικό, αλλά δημιουργεί και προοπτικές εξαγωγών πολλαπλασιαστικού υλικού σε άλλες χώρες.

Επειδή για την αντιμετώπιση των συνεπειών της κλιματικής αλλαγής και τη διασφάλιση της επισιτιστικής επάρκειας απαιτείται η αξιοποίηση των εγχώριων ποικιλιών.

Επειδή η λειτουργία της τράπεζας Διατήρησης Γενετικού Υλικού αποτελεί εθνικό πλούτο, σε σύνδεση με την ιστορία και τον πολιτισμό και καθορίζει ακόμη και την ύπαρξη του πρωτογενούς τομέα της χώρας μας.

Επειδή επιβάλλεται η συλλογή, διάσωση, διατήρηση και προστασία των φυτογενετικών πόρων της χώρας μας μέσω ενός ολοκληρωμένου σχεδιασμού άμεσης προτεραιότητας για την Πολιτεία.

Επειδή καταλήξαμε να κάνουμε μόνο συλλογές και αν δεν υπάρχει μέριμνα και επαρκή χρηματοδότηση από το ΥΠΑΑΤ στο μέλλον και αυτές οι συλλογές σταδιακά θα χαθούν.

Επειδή αν η ΤΓΥ έχει σαν στόχο μόνο τη διατήρηση /συντήρηση διαφόρων συλλογών γενετικών πόρων και δεν τους χρησιμοποιούμε για τη γενετική βελτίωση των καλλιεργούμενων φυτών και του ζωικού κεφαλαίου της χώρας μας για την αντιμετώπιση π.χ. της κλιματικής αλλαγής τότε η ΤΓΥ υπολείπεται του αναπτυξιακού της ρόλου.

Ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός:

1. Ποια είναι η Πολιτική του Υπουργείου για την Τράπεζα Γενετικού Υλικού, για το Φυτικό πολλαπλασιαστικό Υλικό;»

2. Θα αναλάβει πρωτοβουλία για την ετήσια χρηματοδότηση από το ΥΠΑΑΤ για να καλύψει την έλλειψη του επιστημονικού προσωπικού του ΤΓΥ και την αγορά σύγχρονου εργαστηριακού εξοπλισμού;

3. Γνωρίζει ότι η αν δεν ληφθούν μέτρα στην επόμενη πενταετία υπάρχει ο κίνδυνος απώλειας του 20% των δειγμάτων της ΤΓΥ;

4. Προτίθεται να συμπεριλάβει τη θεσμοθέτηση και οργάνωση Τράπεζας Ζωικού γενετικού υλικού και μικροβιακών γενετικών πόρων;

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Κόκκαλης Βασίλειος

Αυλωνίτης Αλέξανδρος – Χρήστος

Βέττα Καλλιόπη

Γαβρήλος Γεώργιος

Δούρου Ρένα

Θρασκιά Ουρανία (Ράνια)

Καραμέρος Γεώργιος

Κασιμάτη Νίνα

Κεδίκογλου Συμεών

Κοντοτόλη Μαρίνα

Μάλαμα Κυριακή

Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος

Μπάρκας Κωνσταντίνος

Παπαηλιού Γεώργιος

Χρηστίδου Ραλλία

Ψυχογιός Γεώργιος